Voortgangsmonitor Programma Energietransitie

Programmaperiode 2020 - 2025

Halfjaarlijkse rapportage Q3-Q4 2022

Programma Energietransitie Soest

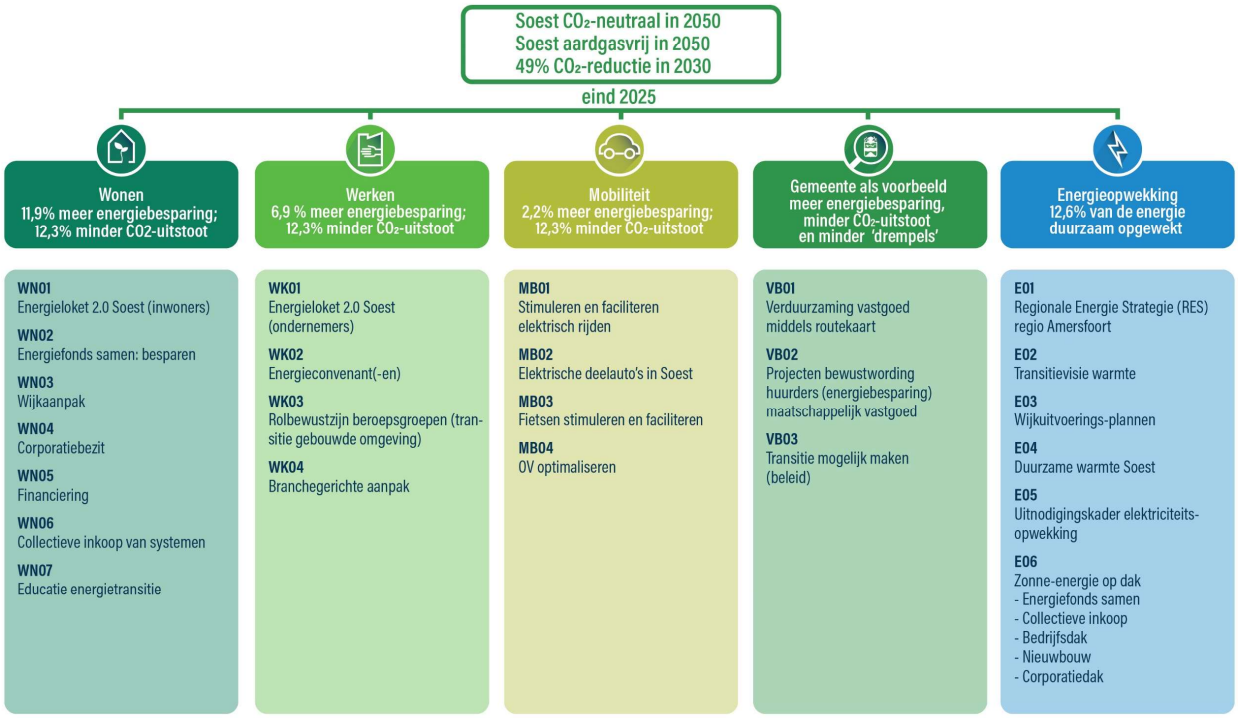

Voortgangsmonitor Programma Energietransitie 2020-2025

Bestuurlijk opdrachtgever: Nermina Kundić
Ambtelijk opdrachtgever: Daniëlle Schrijver
Programmamanager: Anouk van Baalen
Meting: halfjaarlijks
Rapportagedatum: januari 2022

Inleiding

Voor u ligt de vierde voortgangsmonitor van het Programma Energietransitie Soest 2020-2025. Deze rapportage gaat over de periode van juni tot en met december 2021. Mede dankzij de samenwerkende partners in het programma, onder sturing van de Taskforce Energietransitie, zijn er het laatste half jaar weer mooie resultaten bereikt. In deze rapportage leest u per pijler over de resultaten. Een aantal van deze resultaten:
- De eerste energiecoöperatie in Soest is opgericht: Soester Energie. Het doel van deze cooperatie is om duurzame energie collectief beschikbaar te maken door het opwekken van lokale, duurzame energie.
- Met de Heel Soest(erberg) Bespaart Show, Week van de Duurzaamheid en aansluitende wijkacties zijn veel mensen bereikt en in actie gekomen. Dit heeft er zelfs toe geleid dat er een wachtlijst is ontstaan voor maatwerkadviezen van energiecoaches. Dit is reden om in 2022 in te zetten op het opleiden van meer energiecoaches.
- Voor inwoners met een smalle beurs is een project gestart met het project Energie in Smitsveen. Een samenwerkingsproject waarbij energietransitie en sociaal domein samen optrekken met organisaties die actief zijn in Smitsveen.
- In 2021 is door de genomen maatregelen 44 ton CO2-uitstoot extra gereduceerd door de 42 bedrijven die deelnemen aan het Energieconvenant.
- Er zijn 16 laadpalen geplaatst in 2021. Dat brengt het totaal op 77 palen.
- Met de Routekaart verduurzaming vastgoed kunnen we de gemeentelijke vastgoedportefeuille versneld verduurzamen tot een ambitieus niveau.
- In het kader van de Green & Social Deal rondom de integrale herontwikkeling van defensieterreinen in Soest zijn we onder andere bezig met elektriciteitsopwekking en mogelijkheden rondom waterstof worden de komende periode verder uitgewerkt.
- Op regionaal niveau is na de vaststelling van Regionale Energiestrategie 1.0 (RES 1.0) de regionale samenwerking rondom grootschalige energieopwek geconsolideerd. In Soest is een route vastgesteld voor verder onderzoek naar de onderzoekslocaties voor wind en zon die in het Uitnodigingskader Grootschalige Elektriciteitsopwekking kwamen. Ook is een start gemaakt met het toewerken naar de RES 2.0 die juni 2023 moet worden vastgesteld en zijn de uitgangspunten voor een regionaal Programma Minder CO2 vastgesteld.

Voor het uitvoeren van de warmtetransitie is nog steeds onvoldoende capaciteit. Er lijkt door het nieuwe landelijke coalitieakkoord inmiddels wel zicht op rijksmiddelen om dit in 2022 of 2023 te kunnen oplossen. De concrete invulling van de plannen van het nieuwe Kabinet en wat die voor het Programma Energietransitie in Soest betekenen, worden in 2022 duidelijk.
Door de aanhoudende coronamaatregelen konden ook in de tweede helft van 2021 bijna geen fysieke bijeenkomsten plaatsvinden. Daarom zijn wij, samen met onze partners, verdergegaan met online bijeenkomsten. De meeste geplande activiteiten zijn doorgegaan, maar het bereiken van inwoners is wat lastiger. Wel zien we dat door het meer thuis zijn veel mensen bezig zijn met het verduurzamen van hun woning. De resultaten uit de voortgangsmonitor laten dit zien. Op verschillende vlakken doen we het beter dan verwacht bij het opstellen van het programma. Vanaf dit jaar worden langzaam de effecten van het programma in de Klimaatmonitor (CO2-reductie in verschillende domeinen per gemeente) zichtbaar. De gegevens in deze monitor lopen namelijk zo'n 1,5-2 jaar achter en het programma Energietransitie is in 2020 gestart.

Leeswijzer

Om de voortgang van het Programma Energietransitie te kunnen monitoren zijn de doelen in het programmaplan meetbaar geformuleerd. De uitkomsten van de vierde meting presenteren we in deze halfjaarlijkse voortgangsmonitor.

Per strategisch doel is aangegeven of de meetbare doelen op schema zijn (groene kleur), achterlopen (rode kleur) of dat er nog geen data voor beschikbaar is (grijze kleur). In een grafiek is per meetbare doel aangegeven wat de verwachte uitkomst is over de 6 jaar van de programmaperiode. De doelstelling is automatisch onderverdeeld in stappen en loopt daarom lineair voor elk doel. In realiteit is de onderverdeling niet altijd lineair; soms is een aanloopperiode ingecalculeerd, waardoor er eerst een score wordt verwacht die lager is dan gemiddeld en in latere jaren juist hoger dan gemiddeld.

De Klimaatmonitor is de bron van de meeste meetbare doelen. Bij het lezen van de grafieken is het belangrijk in het achterhoofd te houden dat de Klimaatmonitor 1.5 tot 2 jaar achterloopt. Daarnaast wordt data van eerdere jaren regelmatig aangepast. Zo is dit jaar, net als vorig jaar, de data uit 2016, ons nulpunt, voor sommige doelen aangepast. Om een zo waarheidsgetrouw mogelijk beeld te schetsen van de effecten van ons Programma Energietransitie, nemen wij die aangepaste waarden over. Een bijkomend effect van die veranderende en verouderde data uit de Klimaatmonitor, is dat het moeilijk is om een kloppend beeld te krijgen van het meest recente effect van onze inspanningen en projecten. De data uit deze voortgangsmonitor zijn deels nog te relateren aan het Gemeentelijk Duurzaamheidsplan (GDP) en niet aan het huidige programma.

Op outputniveau kunnen we wel een actueel beeld van de stand van zaken schetsen. In de bijlagen is per pijler de voortgang te zien van alle KPI's (Kritieke Prestatie Indicatoren) per project. Per KPI is de meetwaarde (in aantal of percentage) aangegeven van het begin- en eindmoment en van de huidige meting (verwacht en gemeten). Inmiddels hebben bijna alle KPI's een doelstelling. Bij een aantal is een doelstelling niet te formuleren. Dat kan komen doordat de doelstelling nog onbekend is, omdat de start van het project in de toekomst ligt, en soms omdat het voldoende is om alleen te monitoren wat er gebeurt.

Nieuw in dit onderdeel van de monitor is dat de KPI's per project ook met kleuren laten zien wat de status is, net als de doelstellingen per pijler. Ook hier is het van belang om te realiseren dat de voorspelde waarde op het meetmoment is berekend op basis van de startwaarde, doelstelling en looptijd. Een rode score betekent niet altijd dat er direct reden is tot zorg. Op basis van de uitkomsten van de meting van de werkelijke waarden, bepalen we of en wat er moet veranderen aan onze inzet om de doelstellingen te bereiken.

De voortgang van de projecten uit het programma worden tekstueel toegelicht per pijler. De resultaten van de projecten ziet u terug in de KPI's in de bijlagen per pijler. Het voornemen is om in de zomer van 2022 een tussenevaluatie van het programma te doen. Dit geeft de nieuwe raad, het nieuwe college en maatschappelijke partners dan ook de mogelijkheid om het programma strategisch bij te sturen, indien wenselijk.

Voortgangsmonitor Energietransitie Soest

Programmaperiode 2020 - 2025
Programmamanager: Anouk van Baalen
Halfjaarlijkse meting
Rapportagedatum: januari 2022

Pijler Wonen

Eind 2025 is er 11,9% meer energie bespaard bij woningen t.o.v. 2016

Eind 2025 is er 12,3% minder CO2 uitgestoten bij woningen t.o.v. 2016

Energiebesparing wonen (TJ)

 # CO2-uitstoot wonen (kton)

Pijler Werken

Eind 2025 is er 7,8% meer energie bespaard met werken 1 (MKB, kantoren & maatsch. vastg.) t.o.v. 2016

Eind 2025 is er 5,1% meer energie bespaard met werken 2 (industrie, energie & landbouw) t.o.v. 2016

Eind 2025 is er in werken 1 12,3% minder CO2 uitgestoten t.o.v. 2016

Eind 2025 is er in werken 2 12,3% minder CO2 uitgestoten t.o.v. 2016

 # CO2-uitstoot werken 1 - MKB, kantoren & maatschappelijk vastgoed (elektr. + warmte) (kton)

 # CO2-uitstoot werken 2 - industrie, energie & landbouw (elektr. + warmte) (kton)

Pijler Mobiliteit

Energie(/fossiele brandstof)besparing mobiliteit (TJ)

Eind 2025 is er 2,2% meer energie bespaard in de mobiliteitssector t.o.v. 2016

Eind 2025 is er 12,3% minder CO2 uitgestoten in de mobiliteitssector t.o.v. 2016

 # CO2-uitstoot mobiliteit (kton)

Pijler Gemeente als Voorbeeld

Eind 2025 is het makkelijker om de gebouwde omgeving te verduurzamen binnen de regelgeving van Soest

Eind 2025 zijn de geplande stappen gezet conform de routekaart verduurzaming gebouwen

% Energiebesparing maatschappelijk vastgoed (per m2 bruto vloeroppervlakte)

 # CO2-uitstoot maatschappelijk vastgoed (ton)

Gemeente als Bedrijf

Eind 2024 is de CO2-footprint van onze organisatie 90% kleiner dan in 2017

Eind 2025 is 75% van de medewerkers zich bewuster van de energietransitie door de interne campagne

Energieopwekking

Eind 2025 zorgt gemeente Soest voor 12,6% van haar eigen duurzame energievoorziening

Warmte

 # TJ biomassa houtsoortig (warmte)

 # TJ zonnecollectoren op dak (warmte)

 # TJ biogas (v.a. 2021) (warmte)

 # TJ WKO's/warmtepompen en alle elektrische varianten (v.a. 2021) (warmte)

 # TJ warmtenet met bijhorende bronnen (v.a. 2025)

Elektriciteit

 # TJ zonnepanelen (elektriciteit)

 # TJ zon op bedrijfsdak (elektriciteit)

 # TJ zonnevelden (v.a. 2024) (elektriciteit)

Strategisch doel: Meer energiebesparing en minder CO2-uitstoot bij woningen (koop, huur, VVE Meetmoment 31-12-2021

Inleiding pijler Wonen

De data van de Klimaatmonitor loopt achter. De data die we in deze monitor laten zien voor wonen komt uit 2020.

Met de woningcorporaties, inwonerinitiatief Energie Actief Soest en energiecoöperatie Soester Energie werkten we in 2021 samen aan projecten van de pijler wonen. Energiebesparing en de CO2-uitstoot verlagen bij woningen (koop, huur en VvE's) bereiken we vooral door drempels lager te maken of weg te nemen voor inwoners. Daarnaast stimuleren we ook het duurzaam opwekken van energie, die nog nodig is na de besparing (project E06 Zon op dak).

In 2021 is er een nieuwe doelgroep toegevoegd bij de pijler Wonen. Door de stijgende energieprijzen van het laatste kwartaal is er vanuit het Rijk aandacht gevraagd en wordt begin 2022 budget verstrekt voor het bestrijden van energiearmoede. In Soest waren wij voor inwoners met een smalle beurs in 2021 al gestart met het project Energie in Smitsveen. Een samenwerkingsproject waarbij energietransitie en sociaal domein samen optrekken met organisaties die actief zijn in Smitsveen. 600 inwoners van Smitsveen zijn al bezocht met een vragenformulier. Ook Hogeschool Utrecht is in 2021 een onderzoek gestart in deze wijk.

Inwonerinitiatief Energie Actief Soest (project WN03 Wijkaanpak EAS) startte in 2021 met haar wijkaanpak in de wijk Smitsveen. Vrijwilligers van EAS hebben, ondanks de maatregelen rondom en de gevolgen van corona, 134 energiecoachgesprekken, 108 warmtescans en 54 energiescans uitgevoerd bij mensen thuis. Meer informatie over de resultaten van EAS in 2021 is opgenomen in hun jaarverslag 2021 (opvraagbaar).

De Energievouchersubsidie (RRE-subsidie: regeling reductie energieverbruik) van € 65 is 2000 keer aangevraagd in 2020/2021. In 2021 hebben ook al 1200 huishoudens gebruikgemaakt van de opvolger van de RRE-subsidie, de RREW (regeling reductie energieverbruik woningen). Dit keer mogen ook huurders gebruikmaken van de subsidie, nu van €70, voor kleine energiebesparende maatregelen. Er zijn in totaal 2500 subsidies van €70 beschikbaar tot 31 december 2022.

De woningcorporaties Alliantie en Portaal hebben in 2021 hun renovatieplannen uitgevoerd zoals gepland (project WN04 Woningcorporaties). Gezamenlijk hebben we dit jaar haalbare KPI's opgesteld. Verenigingen van Eigenaars (vve's) hebben in 2021 een update van de verduurzamingsaanpak voor vve's ontvangen. Vve Veenbes 1 wordt begeleid bij het verduurzamen van de gehele flat.
We verruimden de voorwaarden van het Energiefonds Samen (project WN02) om het fonds toegankelijk te maken voor meer soorten projecten.
We hebben in 2021 twee succesvolle collectieve inkoopacties (WN06) georganiseerd, voor energiebesparing en energieopwekking. De webinars zijn uitzonderlijk goed bekeken en er zijn veel opdrachten uitgevoerd.

Voor de basisscholen in de gemeente Soest is in 2021 de menukaart Energie & Klimaat samengesteld. Groepen van de basisscholen kunnen vanaf schoolseizoen 2022-2023 lessen en andere lesproducten kiezen van de menukaart, zodat Energie & Klimaat onderdeel wordt van het curriculum. Ook voor en met leerlingen van het Griftlandcollege (voortgezet onderwijs) is gewerkt aan een project Energie & Klimaat.

Tot slot hebben we door de campagnematige communicatieaanpak (filmpjes, infographics, social media), de week van de duurzaamheid en de Heel Soest(erberg) bespaart-show in 2021 heel veel inwoners bereikt met onze energiebesparingsboodschap. Dat heeft tot zoveel aanvragen van energiecoaches geleid, dat er een wachtlijst ontstond, die inmiddels ook weer is weggewerkt. In 2022 worden nieuwe energiecoaches geworven en opgeleid.

Voortgang meetbare doelen binnen strategisch doel	Op schema?
Eind 2025 is er 11,9% meer energie bespaard bij woningen t.o.v. 2016	
Eind 2025 is er 12,3% minder CO2 uitgestoten bij woningen t.o.v. 2016	
Energiebesparing wonen (TJ)	
# CO2-uitstoot wonen (kton)	

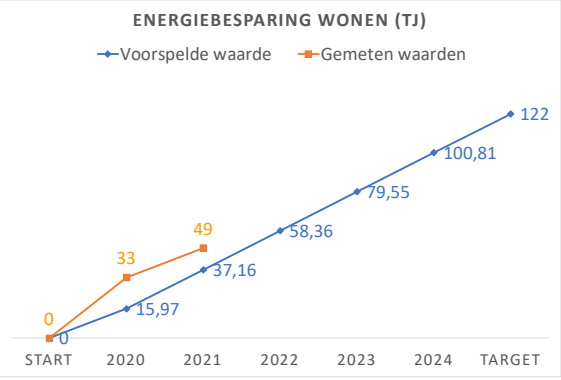

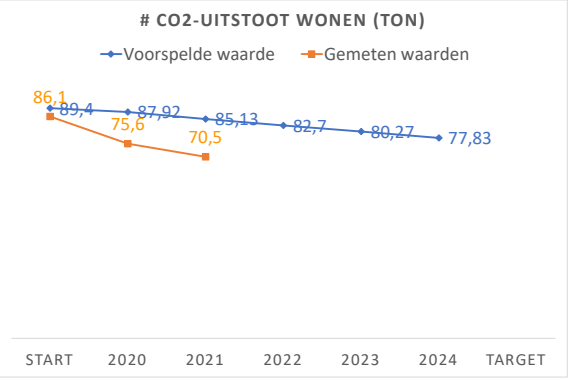

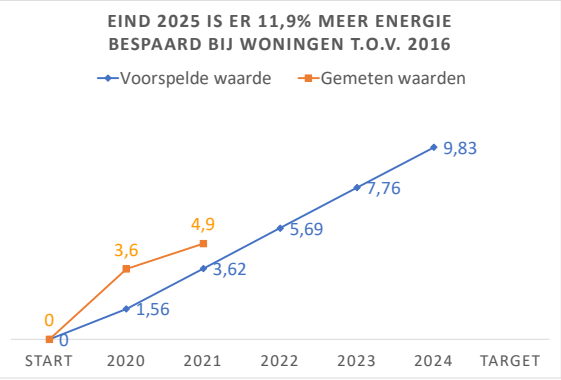

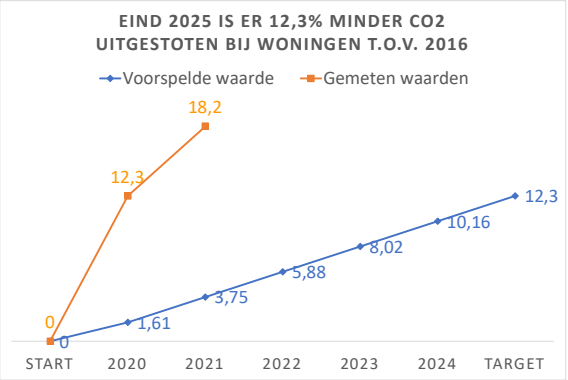

Strategisch doel: Meer energiebesparing en minder CO2-uitstoot bij ondernemers

Meetmoment 31-12-2021

Inleiding pijler Werken

De data van de Klimaatmonitor loopt achter. De data die we in deze monitor laten zien voor de pijler werken komt uit 2020. De data over CO2-uitstoot in 2016, ons nulpunt, is voor Werken 1 (MKB, kantoren en maatschappelijk vastgoed) dit jaar naar beneden bijgesteld: van 68,3 Kton naar 62,3 Kton.

Met onze partners, de Soester Zakenkring (SZK), Bedrijven Management Organisatie Soest (BMO) en de Bedrijvenalliantie Energiezuinig Soest (BAES) werkten we aan een viertal projecten. Projecten gericht op het verleiden, drempels wegnemen en ontzorgen van ondernemers om energie te besparen en energie duurzaam op te wekken. Via het Energieloket Soest (project WK01 Energieloket - ondernemers) vinden ondernemers de door hen gewenste laagdrempelige onafhankelijke informatie (offertes, subsidies en financiering, maatregelen) en de snelste weg naar een lokaal advies van de energieconsulent (deze werkt bij de Stichting BMO Soest).

In 2021 is het totaal van bedrijven dat het Energieconvenant Soest (project WK02 Energieconvenant) heeft ondertekend gestegen naar 42. 30 daarvan zijn hun besparingstraject gestart met de energiescan, door Klimaatroute. Als we de impact van corona het afgelopen jaar meenemen in de verklaring, dan is een stijging van 18 naar 42 een goed resultaat. Wel blijft het aantal achter bij de tussentijdse doelstelling. De energiescan is als nulmeting een goede start voor bedrijven om energie te gaan besparen. De getroffen energiebesparende maatregelen van de bedrijven met energiescan van Klimaatroute, hebben in 2021 een vermindering van 44 ton CO2-uitstoot opgeleverd. In 2021 hebben ook bedrijven het energieconvenant ondertekend, die zelf al een 0-meting (energiescan) hebben gedaan en ook al maatregelen hebben getroffen. Deze bedrijven worden ingezet als goed voorbeeld naar de bedrijven die nog niets hebben ondernomen.

De flyer die is ontwikkeld voor makelaars en financiers (project WK03 Rolbewustzijn beroepsgroepen) wordt ook in 2021 veel gebruikt om mee te geven aan klanten bij het verandermoment rondom hun woning. Het moment dat inwoners beslissingen nemen over hun woning.

In 2021 hebben we het project WK04 de branchegerichte aanpak, op een laag pitje gezet. De winkeliers zijn zwaar getroffen door de gevolgen van covid-19. Besloten is om de focus te leggen op de bedrijven op de bedrijventerreinen en kantoorgebouwen (label C verplichting).

Meer informatie over het werk van energieconsulent Bas de Haas (BMO Soest) is opgenomen in het jaarverslag 2021 van BMO (opvraagbaar).

Voortgang meetbare doelen binnen strategisch doel	Op schema?
Eind 2025 is er 7,8% meer energie bespaard met werken 1 (MKB, kantoren & maatsch. vastg.) t.o.v. 2016	
Eind 2025 is er 5,1% meer energie bespaard met werken 2 (industrie, energie & landbouw) t.o.v. 2016	
Eind 2025 is er in werken 1 12,3% minder CO2 uitgestoten t.o.v. 2016	
Eind 2025 is er in werken 2 12,3% minder CO2 uitgestoten t.o.v. 2016	
# CO2-uitstoot werken 1 - MKB, kantoren & maatschappelijk vastgoed (elektr. + warmte) (kton)	
# CO2-uitstoot werken 2 - industrie, energie & landbouw (elektr. + warmte) (kton)	

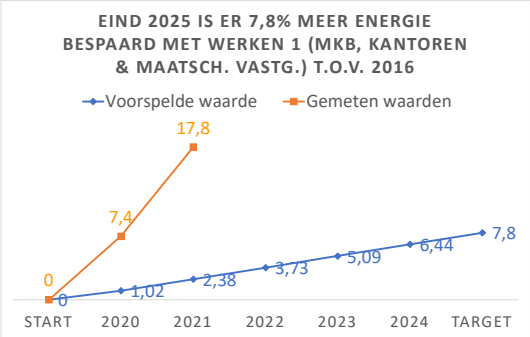

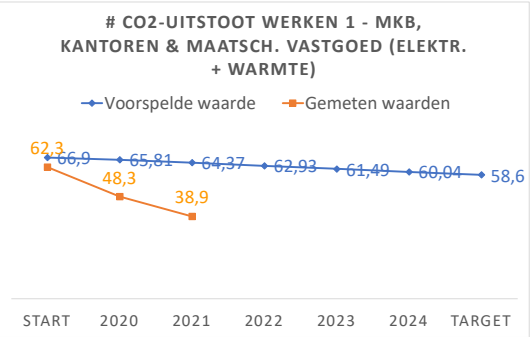

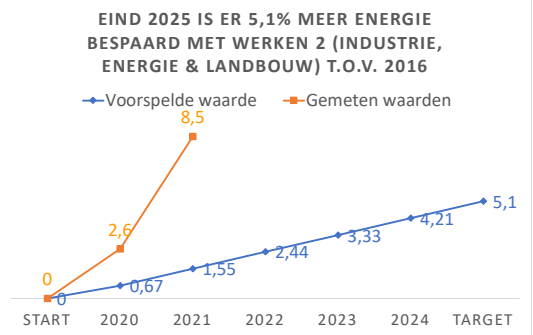

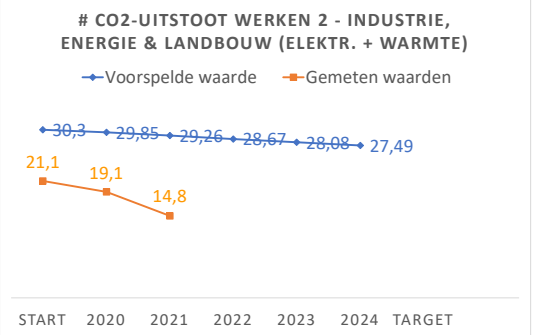

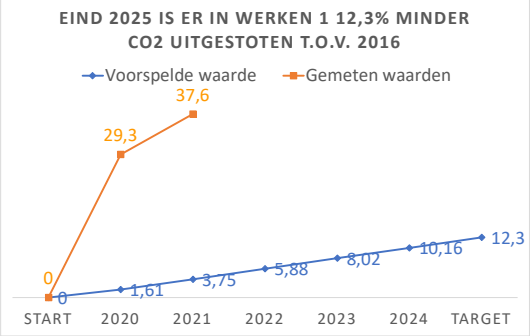

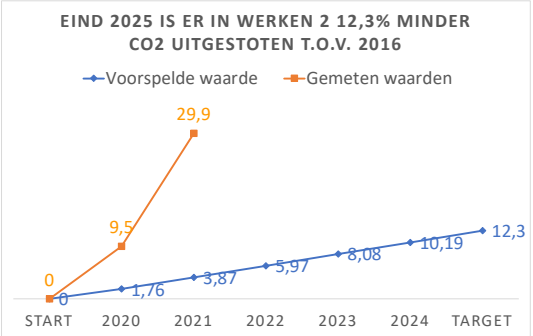

Strategisch doel: Meer energiebesparing en minder CO2-uitstoot in de mobiliteitssector

Meetmoment 31-12-2021

Inleiding pijler Mobiliteit

De data van de Klimaatmonitor loopt achter. De data die we in deze monitor laten zien voor mobiliteit komt uit 2019. De data over CO2-uitstoot in 2016, ons nulpunt, is voor Mobiliteit dit jaar naar beneden bijgesteld: van 58,2 Kton naar 57,6 Kton.

Er is in 2019 minder CO2 uitgestoten dan in 2016, en ook de data over 2018 is naar beneden bijgesteld. Hierdoor zien de grafieken voor CO2-reductie er een stuk beter uit. In 2019 is wel meer energie verbruikt in de mobiliteitssector ten opzichte van 2016. De verwachting is dat de waarden in 2021 voor energieverbruik en CO2-uitstoot hoe dan ook lager liggen dan in 2019, omdat er door corona minder is gereisd. Of dit echt terug te zien is in de data, weten we over 2 jaar.

De doelstelling voor de pijler mobiliteit is om eind 2025 2,2% meer energie bespaard en 12,3% minder CO2 uitgestoten te hebben in de mobiliteitssector t.o.v. 2016. Om dit te bereiken zetten we in op verschillende projecten. De resultaten van de projecten staan in de bijlage.

Het aandeel elektrische auto's loopt achter. Voor bedrijfsauto's is dit een landelijke trend. Naar verwachting is meer overheidsbeleid nodig om de transitie naar elektrisch bij bedrijfswagens aan te jagen. Om het aandeel elektrische personenauto's te vergroten onderzoeken we in 2022 wat we nog extra kunnen doen.

Op basis van de strategische laadpalenkaart zijn er in 2021 16 laadpalen geplaatst. Het totaal komt daarmee op 77 laadpalen in de gemeente. In aanvulling op de openbare laadpalen voeren we een pilot uit met stoeptegels waar een laadkabel in gelegd wordt. We zijn in Nederland de eerste gemeente waar bij meerdere mensen de tegels liggen en zijn hiermee een voorbeeld voor andere gemeenten.
Om nog meer CO2-uitstoot te besparen plaatsten we een Slimme Bandenpomp bij Sportboulevard de Engh. Rijden met de juiste bandenspanning scheelt uitstoot (CO2, stikstof en fijnstof) en is veiliger (minder lange remweg en betere wegligging).

In het laatste halfjaar zijn er deelauto's van verschillende aanbieders geplaatst. Hoeveel er met de deelauto van de gemeente is gereden door inwoners is nog niet bij ons bekend.

De fiets als alternatief voor de auto is ook erg belangrijk. In 2021 voerden we het project Last Mile bedrijventerreinen verder uit en verbeterden we meer fietsverbindingen. Daarnaast werken we mee aan verschillende snelfietsroutes waarvan een deel door Soest loopt.

Toch is de meeste invloed op verduurzaming van mobiliteit regionaal uit te oefenen. Daarom denken we mee in het kernteam van het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) van de provincie Utrecht. Het RMP2.0 wordt ter vaststelling aangeboden aan de raad.

Voortgang meetbare doelen binnen strategisch doel

Energie(/fossiele brandstof)besparing mobiliteit (TJ)

Eind 2025 is er 2,2% meer energie bespaard in de mobiliteitssector t.o.v. 2016

Eind 2025 is er 12,3% minder CO2 uitgestoten in de mobiliteitssector t.o.v. 2016

 # CO2-uitstoot mobiliteit (kton)

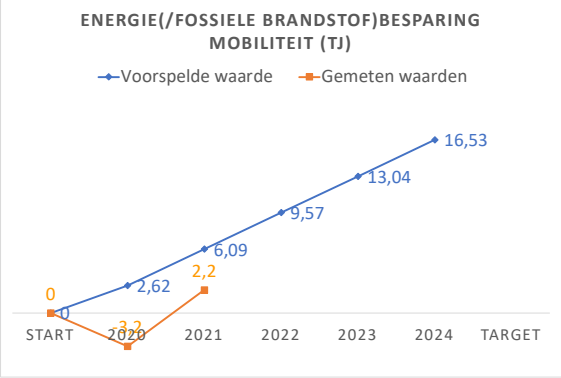

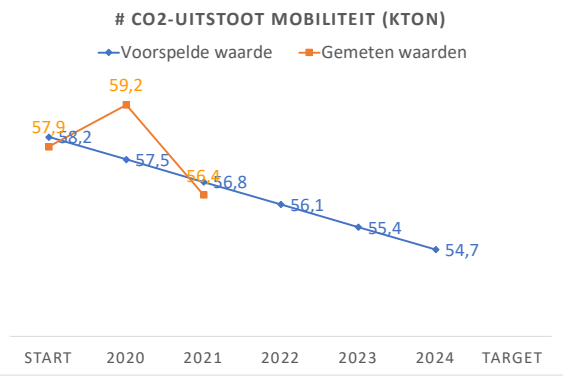

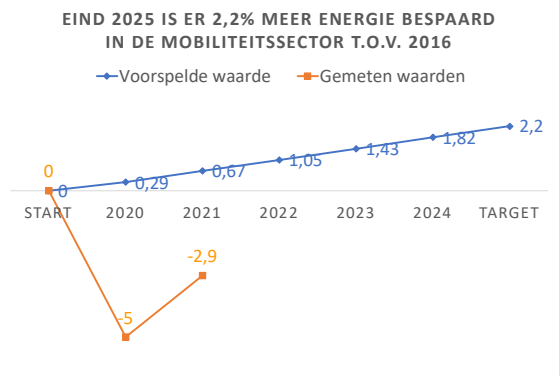

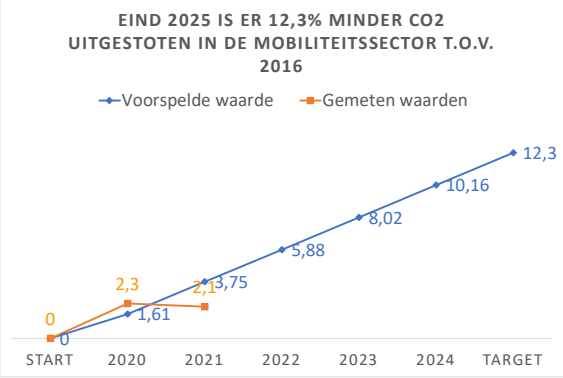

Strategisch doel: Meer energiebesparing, minder CO2-uitstoot en minder “drempels"

Meetmoment 31-12-2021

Inleiding pijler Gemeente als Voorbeeld

In december 2021 is de Routekaart verduurzaming vastgoed vastgesteld. Hiermee is inzichtelijk gemaakt hoe en volgens welke ambitie wij de komende jaren onze vastgoedportefeuille verduurzamen op weg naar 2050. Vervolgens zijn we direct gestart met het voorbereiden van de verduurzaming van het eerste pand én het vervangen van de verlichting om de sportvelden naar LED.

Voor gebruikers van de panden die voorlopig nog niet aan de beurt zijn om te verduurzamen hebben wij de mogelijkheid gecreëerd om het dak te benutten voor zonnepanelen (PV). Dit kan de gebruiker, onder voorwaarden, zelf uit laten voeren of door een energiecoöperatie.

Omdat de CO2-Prestatieladder bron is voor de uitstoot van ons vastgoed was tijdens opstellen van de voortgangsmonitor 2021 nog niet alle informatie beschikbaar. Daarom zijn de waarden op CO2-besparing in ons vastgoed nog niet meegenomen in deze rapportage.

Om de welstandsnota up to date te maken hebben we besloten om deze niet alleen op duurzaamheid aan te passen maar breder te kijken. Dit kostte meer coördinatie en tijd dan vooraf ingeschat. Hierdoor is de doelstelling in 2021 niet behaald.

Om onze duurzame ambities ook te vertalen naar nieuw te bouwen woningen zijn wij in 2021 aangesloten bij het initiatief van de provincie. Zij hebben als doel om in 2022 een breed gedragen convenant duurzaam bouwen op te leveren in afstemming met marktpartijen en andere gemeenten. Dit zou kunnen leiden tot nieuw beleid t.a.v. woningbouw.

Voortgang meetbare doelen binnen strategisch doel

Eind 2025 is het makkelijker om de gebouwde omgeving te verduurzamen binnen de regelgeving van Soest

Eind 2025 zijn de geplande stappen gezet conform de routekaart verduurzaming gebouwen

% Energiebesparing maatschappelijk vastgoed (per m2 bruto vloeroppervlakte)

 # CO2-uitstoot maatschappelijk vastgoed (ton)

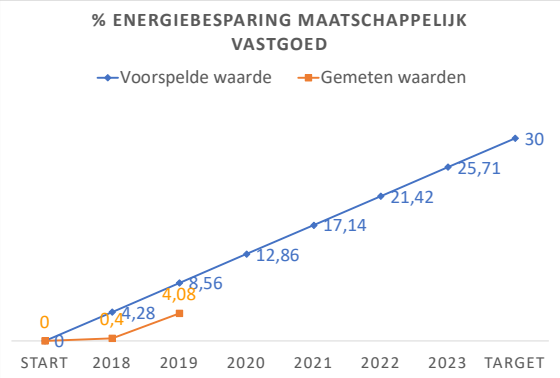

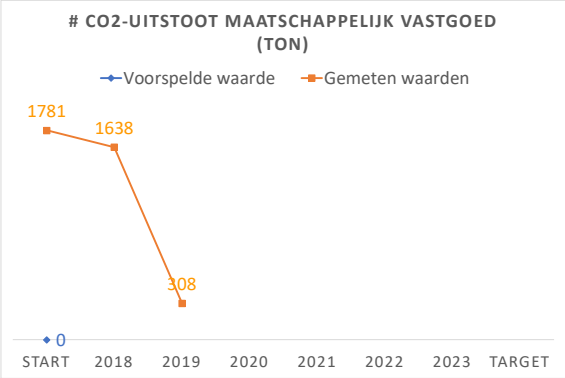

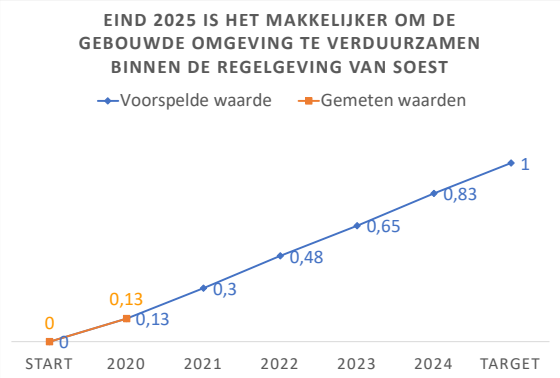

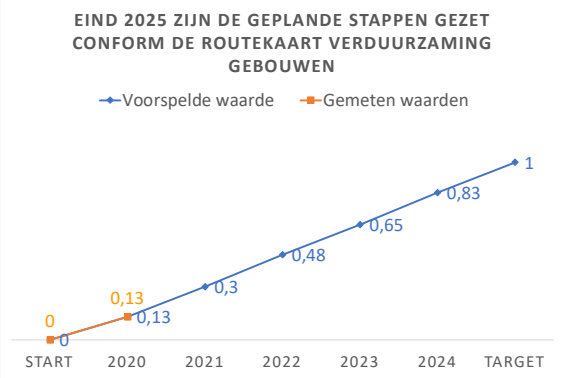

Strategisch doel: Duurzame energieopwekking

Meetmoment 31-12-2021

Inleiding pijler Energieopwekking

Om een CO2-neutrale gemeente te worden zetten we in op het besparen van zoveel mogelijk energie. De energie die dan nog nodig is wekken we duurzaam op in Soest. Voor het thema energieopwekking hebben we twee onderdelen: elektriciteitsopwekking en de overstap naar duurzame warmtebronnen.

We zetten volop in op het realiseren van zonnepanelen op daken (project E06), zowel kleinschalig, op woningen, als grootschaliger, op bedrijfsdaken. Daarnaast wordt onderzocht of andere vormen van zonne-energieinstallaties in de gebouwde omgeving mogelijk zijn, zoals het plaatsen van zonnepanelen boven parkeerplaatsen. Via de tool Zonnedakje.nl kunnen inwoners en ondernemers zien of hun dak voldoende potentie heeft voor zonnepanelen. Van daaruit worden zij doorverwezen naar het energieloket om stappen te kunnen zetten. Zon op bedrijfsdak stimuleren we samen met het bedrijfsleven met het energieconvenant. Dit in aanvulling op de stimuleringsmaatregelen vanuit het rijk.

Bij de start van het programma was er geen beleid voor grootschalige duurzame elektriciteitsopwekking in Soest. Op 8 juli heeft de gemeenteraad het Uitnodigingskader grootschalige elektriciteitsopwekking (project E05) vastgesteld. Door het Uitnodigingskader geven we nu ruimte voor het opwekken van zonne-energie langs de A28 en zijn er drie onderzoekslocaties voor windenergie vastgesteld: naast de bedrijventerrein Isselt in Amersfoort, Vlasakkkers (Defensieterrein) en langs de A28. Ten opzichte van het ontwerp-Uitnodigingskader heeft de raad in de besluitvorming een potentiële locatie voor een zonneveld laten afvallen: de spoordriehoek in Soest. De totale opwekpotentie in het huidige uitnodigingskader is 0,132 TWh. Dat is lager dan de doelstelling voor 2030 uit het Programma ET, namelijk 0,16 TWh. College en raad nemen opnieuw een besluit over de onderzoekslocaties in het Soester uitnodigingskader als het planMER-onderzoek naar de milieu- en gezondsheidseffecten in 2022 is afgerond.

Eind september heeft een werkatelier plaatsgevonden in het kader van de Green & Social Deal rondom de integrale herontwikkeling van defensieterreinen in Soest. Elektriciteitsopwekking en mogelijkheden rondom waterstof zijn als onderdelen van deze herontwikkeling voorzien en worden de komende periode verder uitgewerkt

Sinds de vaststelling van RES 1.0 (project E01) in de raad van 8 juli is in regionaal verband gewerkt aan het concretiseren van de uitvoering die nu gegeven moet worden aan het bod. Er is onder meer een plan van aanpak richting RES 2.0 (zomer 2023) in de maak en er zijn uitvragen voor nader onderzoek naar de onderzoekslocaties geschreven. Er is doorlopend overleg over gemeentegrensoverstijgende effecten van opwekinstallaties en bewonersparticipatie rondom onderzoeken en concrete initiatieven, omdat veel onderzoekslocaties dichtbij gemeentegrenzen liggen (ook in Soest).

Een actueel risico voor het tijdig realiseren van voldoende grootschalige duurzame elektriciteitsopwekking is krapte op het hoogspanningsnet van TenneT (netcongestie). De regiogemeenten en regionale netbeheerder Stedin zijn eind 2021 verrast door de bekendmaking van deze krapte. TenneT voert op dit moment een zogenaamd netcongestieonderzoek uit om uit te zoeken hoe en wanneer grootschalige opwekinstallaties in onze regio duurzame energie aan het net kunnen gaan terugleveren. De uitkomsten van dit onderzoek zijn aangekondigd in het eerste kwartaal van 2022.

Voor de overstap naar duurzame warmtebronnen in plaats van aardgas is de eerste stap de Transitievisie Warmte (project E02) die uiterlijk eind 2021 vastgesteld moest worden conform het klimaatakkoord. Dit proces is in 2020 gepauzeerd, omdat we niet genoeg capaciteit en middelen hebben voor het opstellen en uitvoeren van Wijkuitvoeringsplannen (project E03). Als vanuit het Rijk voldoende middelen aan Soest wordt toegekend om de wijkuitvoeringsplannen te kunnen opstellen en uitvoeren, herstarten we het proces. Het is nog niet duidelijk welk deel van de middelen uit het aangekondigde Klimaatfonds naar gemeenten komt en met welke opdracht. Door het pauzeren van de TVW is het aannemelijk dat we de doelstellingen uit het programma op het gebied van duurzame warmtebronnen niet halen. Vanuit de pijlers wonen en werken zetten we wel volop in op het faciliteren van inwoners om stappen te zetten in het verminderen van het energieverbruik.

Op landelijk niveau is een kanteling van strategie in het verduurzamen van de gebouwde omgeving zichtbaar, van een wijkgerichte aanpak naar een meer object- en doelgroepgerichte aanpak. Als het nieuwe kabinet hierover meer duidelijkheid geeft kan dit reden zijn om ook de strategie van het Programma Energietransitie aan te passen.

Voortgang meetbare doelen binnen strategisch doel

Eind 2025 zorgt gemeente Soest voor 12,6% van haar eigen duurzame energievoorziening

Warmte

 # TJ biomassa houtsoortig (warmte)

 # TJ zonnecollectoren op dak (warmte)

 # TJ biogas (v.a. 2021) (warmte)

 # TJ WKO's/warmtepompen en alle elektrische varianten (v.a. 2021) (warmte)

 # TJ warmtenet met bijhorende bronnen (v.a. 2025)

Elektriciteit

 # TJ zonnepanelen (elektriciteit)

 # TJ zon op bedrijfsdak (elektriciteit)

 # TJ zonnevelden (v.a. 2024) (elektriciteit)

 # TJ windturbines (vanaf 2026) (elektriciteit)

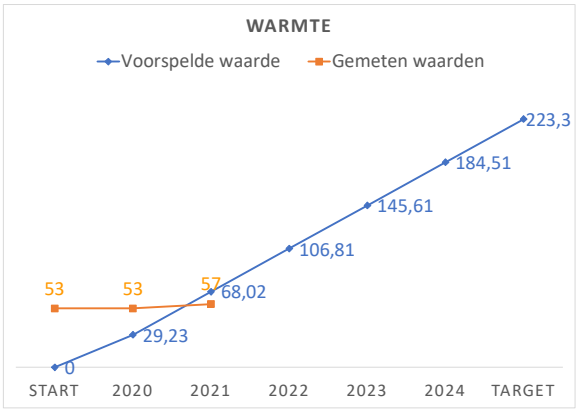

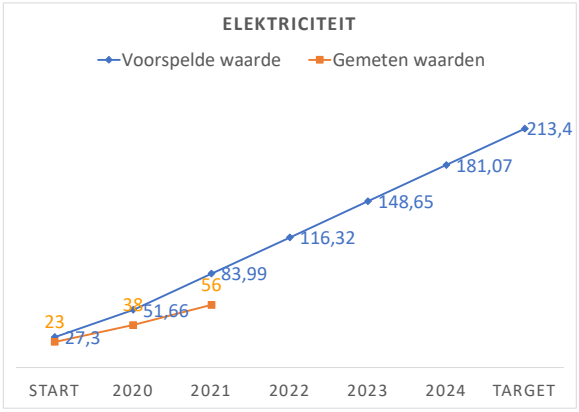

Strategisch doel: Duurzame energieopwekking

Meetmoment 31-12-2021

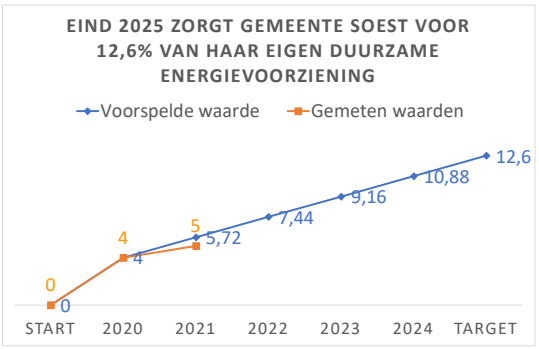

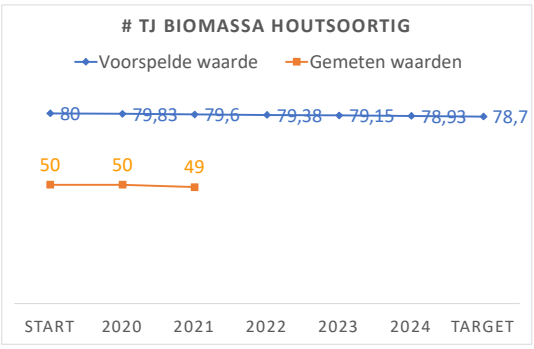

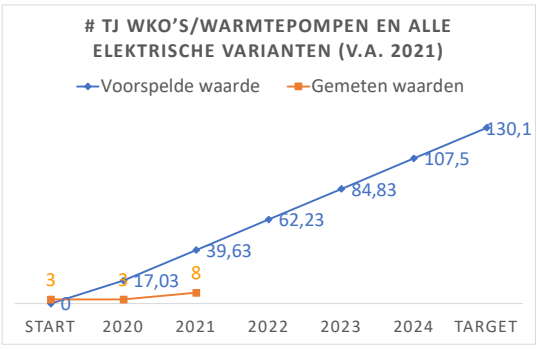

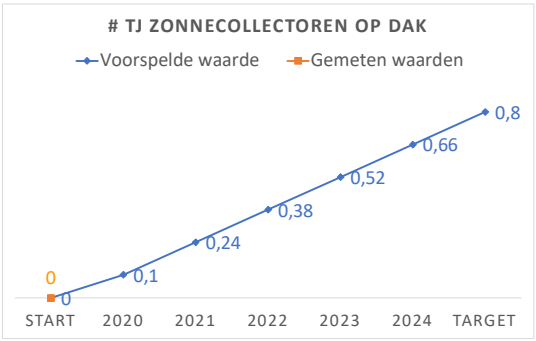

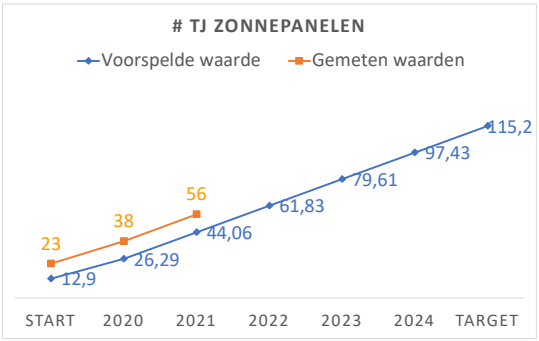

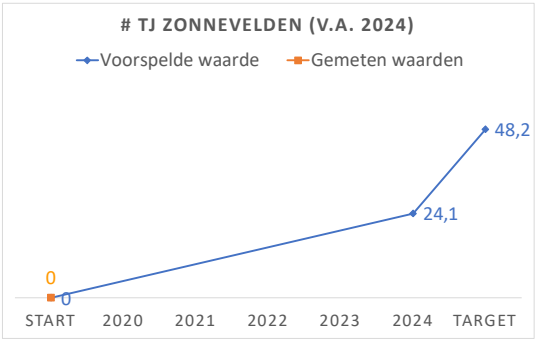

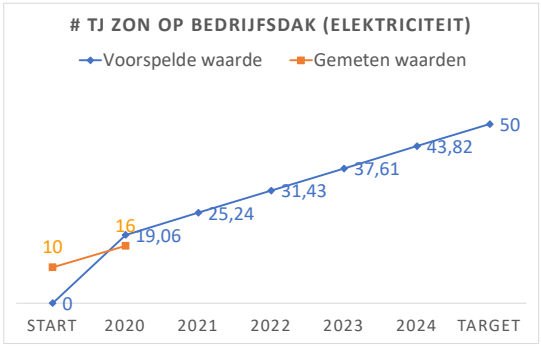

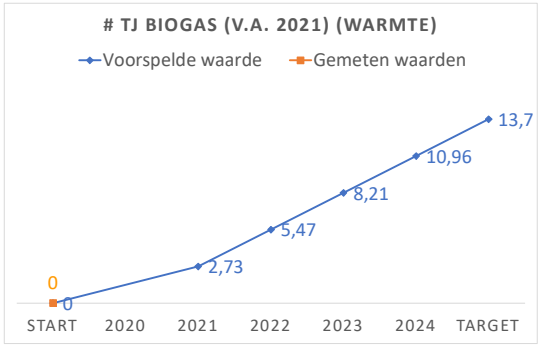

Strategisch doel: Kleinere CO2-footprint

Meetmoment 31-12-2021

Inleiding pijler Gemeente als Bedrijf

Naar aanleiding van de hercertificering van niveau 3 op de CO2-Prestatieladder hebben wij een energierapportage op laten stellen. Deze biedt ons inzicht in ons totale energieverbruik en een uitsplitsing over de grootste verbruikers. Het geeft ons ons handvatten om in 2022 nog meer te kunnen sturen op ons verbruik.

Wegens capaciteitsgebrek bij inkoop is het niet gelukt om het inkoopbeleid aan te passen. In 2022 wordt er bekeken hoe dit pragmatisch ingevuld kan worden.

Ondanks de verplichting om thuis te werken wordt er door een aantal medewerkers toch gebruikgemaakt van de deelfiets en deelauto. Wij hopen op een stijging van het gebruik hiervan in 2022.

Vanuit team Realisatie, het serviceteam en IT zijn diverse interessante initiatieven gekomen om CO2 te besparen. Denk aan een pilot naar een alternatieve wegverharding en het elektrificeren van materieel.

Voortgang meetbare doelen binnen strategisch doel

Eind 2024 is de CO2-footprint van onze organisatie 90% kleiner dan in 2017

Strategisch doel: Grotere bewustwording over de energietransitie bij onze medewerkers

Meetmoment 31-12-2021

Voortgang meetbare doelen binnen strategisch doel

Eind 2025 is 75% van de medewerkers zich bewuster van de energietransitie door de interne campagne

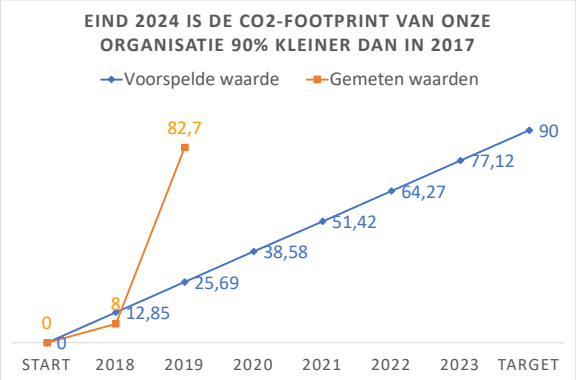

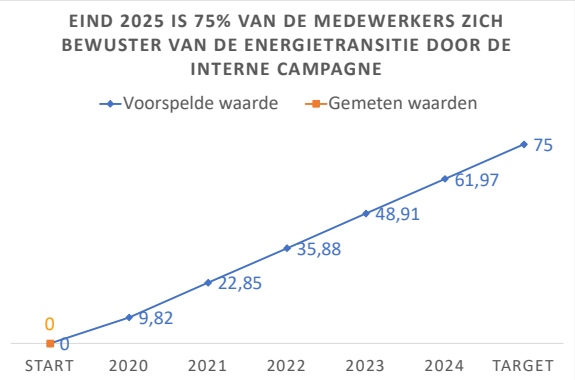

Bijlage pijler Wonen

Meetmoment 31-12-2021

Meting WN02 Energiefonds Samen	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Huishoudens bereikt met projecten uit het Energiefonds Samen	0	600	182,77	0
€ Budget fonds	300000	0	228519,29	288000
# Aanvragen voor energiebesparing (bewustwording en maatregelen)	0	30	9,2	2
# Aanvragen voor energieopwekking (bewustwording en maatregelen)	0	30	9,2	3

Meting WN01 Energieloket 2.0 Soest (inwoners)	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Kleine energiebesparende maatregelen getroffen via Energieloket (inwoners)	0	10000	3046,17	2558
# Best practices (ambassadeurs) op Energieloket (inwoners)	0	60	18,28	7
# Unieke bezoekers Energieloket per jaar (inwoners)	0	5000	1523,08	5466
# Score klanttevredenheid Energieloket (1-10) (inwoners)	8	10	8,61	9
# Aangevraagde offertes via Energieloket (inwoners, excl. inkoopacties)	0	6000	1827,7	365
# Aanvragen voor energiecoaches (inwoners)	0	500	152,31	192
# Afgenomen warmtescans (inwoners)	0	250	76,15	241
# Uitgebrachte energieadviezen	0	600	182,77	81
# Grote energiebesparende maatregelen getroffen via Energieloket (inwoners)	0	3000	913,85	1148

Meting WN03 Wijkaanpak	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Deelnemers aan Wijkaanpak	0	13000	3960,02	3265
# Energiecoaches opgeleid	0	40	12,18	14

Meting WN04 Corporatiebezit	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Aantal woningen van Portaal met pre-label F en G	526	0	365,77	363
# Gemiddelde energie-index van woningvoorraad Portaal	1,59	1,35	1,52	1,54
# Kg CO2 per woning Portaal op basis van metingen netbeheerder	2759	2636	2721,53	2744
# Gemiddelde energie-index van woningvoorraad de Alliantie	1,45	1,25	1,41	1,45
# Aantal woningen van de Alliantie met pre-label F en G	24	0	16,69	24
# Kg CO2 per woning de Alliantie op basis van metingen netbeheerder	2288	2157	2261,81	2350

Meting WN05 Financiering	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Duurzaamheidsleningen gemeente Soest verstrekt	0	300	91,39	112

Meting WN06 Collectieve inkoop van systemen	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Deelnemers aan webinars	0	3300	657,83	1125
# Offertes opgevraagd in inkoopacties	0	4000	797,37	860
# Aantal afgenomen installaties door collectieve inkoopacties	0	375	74,75	177
# Inkoopacties	0	11	2,19	3

Meting WN07 Educatie energietransitie	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Scholen dat meewerkt aan het opzetten van de menukaart Energie & Klimaat (PO)	0	10	10	20

Bijlage pijler Werken

Meetmoment 31-12-2021

Meting WK01 Energieloket 2.0 Soest (ondernemers)	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Best practices (ambassadeurs) op Energieloket (bedrijven)	0	55	16,75	22
# Unieke bezoekers Energieloket per jaar (bedrijven)	0	600	182,77	523
# Contactverzoeken via Energieloket (energiescans, bezoek, energielabel, vraag stellen) (bedrijven)	0	150	46,04	3
# Score klanttevredenheid Energieloket (1-10) (bedrijven)	0	10	3,05	9

Meting WK02 Energieconvenant(-en)	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Bedrijven dat meedoet aan Energieconvenant	0	300	91,39	42
# Bedrijven dat een energiescan uitvoert (Klimaatroute) (WK02)	0	300	91,39	30
# Uitgevoerde maatregelen (WK02)	0	600	182,77	13
# Bedrijven met zon op dak door Energieconvenant	0	300	91,39	34

Meting WK03 Rolbewustzijn beroepsgroepen (transitie gebouwde omgeving)	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Beroepsgroepen benaderd	0	10	3,05	9
# Deelnemers binnen de beroepsgroepen	0	120	36,55	77

Meting WK04 Branchegerichte aanpak	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Branches benaderd	0	6	1,83	5
# Ondernemers dat meedoet	0	100	30,46	37
# Uitgevoerde maatregelen	0	200	60,92	66

Bijlage pijler Mobiliteit

Meetmoment 31-12-2021

Meting MB01 Stimuleren en faciliteren elektrisch rijden	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
% Elektrische bedrijfsauto's	0,2	5	1,66	0,3
Beleid aangepast ja/ nee	0	1	0	1
% Elektrische personenauto's	1,5	10	4,09	2,6
# Laadpalen in bedrijf	15	107	43,02	77
Gemiddelde afzet in kWh per laadpunt	486	600	520,73	391,5
Gemiddelde totale doorlooptijd van locatievoorstel t/m in bedrijf (dagen)	200	60	157,35	120

Meting MB02 Elektrische deelauto's in Soest(erberg)	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Gereden kilometers met Amber door samenleving	0	500000	38242,73	0
# (Elektrische) deelauto's in Soest	27	60	49,24	26

Meting MB03 Fietsen stimuleren en faciliteren	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde

Meting MB04 OV optimaliseren	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
Onze eisen kenbaar gemaakt bij overleg met Provincie Utrecht, Syntus, Qbuzz, ProRail en NS	0	1	0,3	1

Bijlage pijler Gemeente als Voorbeeld

Meetmoment 31-12-2021

Meting VB01 Verduurzaming vastgoed middels routekaarten	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
Routekaart vastgesteld door raad ja/nee	0	1	1	1
# Gebouwen die volgens routekaart verduurzaamd zijn	0	28	0	0,1
% CO2-reductie per m2 (Routekaart)	0	50	0	0
# Afgeronde scans (incl. aanbod onderwijs)	0	11	2,87	3

Meting VB02 Vergroten bewustwording huurders maatschappelijk vastgoed	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
% Netto energiebesparing per object	0	0	0	

Meting VB03 Transitie mogelijk maken (beleid)	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
Beleidsregels nieuwbouw vastgesteld ja/nee	0	1	0,47	0,2
Welstandsbeleid aangepast ja/nee	0	1	0,64	0

Bijlage Energieopwekking

Meetmoment 31-12-2021

Meting E01 Regionale Energie Strategie (RES)	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
Definitief RES-bod 1 aangeboden aan Rijk (tweejaarlijks)	0	1	1	1
Definitief RES-bod 2 aangeboden aan Rijk (tweejaarlijks)	0	1	0	

Meting E02 Transitievisie Warmte	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
TVW vastgesteld in raad eind 2020 (vijfjaarlijks)	0	1	1	0
TVW vastgesteld in raad eind 2025 (vijfjaarlijks)	0	1		

Meting Opwekking	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde

Meting E03 Wijkuitvoeringsplannen	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Wijken met wijkuitvoeringsplan	0	3		
# Woningequivalenten met uitvoeringsplan	0	5962		
# Woningequivalenten aardgasvrij of aardgasvrij ready	2928	5962	2928	
% Woningequivalenten aardgasvrij of aardgasvrij ready	14	29		
# Wijken van aardgas af of aardgasvrij ready	0	2		

Meting E04 Duurzame warmte Soest	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Haalbare businesscases duurzame warmte	0	2		
# Woningequivalenten per businesscase duurzame warmte	0	0		

Meting E05 Uitnodigingskader elektriciteitsopwekking	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
Vastgesteld beleid ja/nee	0	1	1	1
# Ingediende verzoeken energieopwekking	0	0	0	7
# Opbrengstpotentie per verzoek (TJ)	0	0		
# Gerealiseerde projecten energieopwekking	0	0	0	0

Meting E06 Zonne-energie op dak	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
% Daken met zonnepanelen	4	38	14,36	15,5

Bijlage Gemeente als Bedrijf

Meetmoment 31-12-2021

Meting GB01 CO2-Prestatieladder	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
CO2-Prestatieladder certificaat behaald ja/nee	0	1	1	1
Certificaat trede 4 behaald ja/nee	0	1	0	0
Jaarlijks positieve audit ja/nee 2023	0	1		
Jaarlijks positieve audit ja/nee 2024	0	1		
Jaarlijks positieve audit ja/nee 2025	0	1		

Meting GB02 CO2-reductie middels inkoopbeleid	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
Inkoopbeleid aangepast ja/nee	0	1	0,3	0,1

Meting GB03 Aanpak gemeentelijke mobiliteit	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
Aangepaste woon-werkverkeer regeling ja/nee	0	1	1	1
Tractiebeheerplan vastgesteld ja/nee	1	1	1	1
% Wagenpark fossielvrij	0,16	70	21,43	40
# Kilometers gereisd met deelfiets	0	0	0	3600
# Kilometers gereisd met het OV	0	0	0	33,864
# Kilometers gereisd met Amber deelauto's	0	0	0	2200

Meting GB04 Vergroten bewustwording collega's	Startwaarde	Eindwaarde	Voorspelde waarde	Gemeten waarde
# Ambassadeurs	0	5	1,52	4
# Initiatieven uit samenwerking ambassadeurs	0	0	0	4